

Asia: VN/27217/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Lausunnonantajia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko yrittäjyyden periaatepäätöksessä otettu huomioon yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta keskeisimmät asiat?

Ei. Mitä lisäisit tai muuttaisit? [Tarkempi yritysneuvonnan palveluketjun kuvaus ja alkuvaiheen, yleensä kuntien rahoittaman neuvonnan (kehitysyhtiöt/elinkeinotoimet/uusyrityskeskukset) merkityksen tunnistaminen, myös ikkunana kaikkiin yrityspalveluihin (tark. kohta 5.)]

2. Mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa?

-

3. Ovatko yrittäjyyden periaatepäätöksen toimenpiteet poikkihallinnollisen yhteistoiminnan ja koordinaation varmistamiseksi riittävät (toimenpide 6.1.)?

Ei. Mitä lisäisit tai muuttaisit? [Kohta 5.]

4. Ovatko esitetyt seurantamittarit kattavat yrittäjyyden periaatepäätöksen seuraamiseksi (kohta IV)?

TKI-mittari (panostus, tulokset)?

5. Miten voidaan kehittää ministeriöiden välistä poikkihallinnollista yhteistyötä yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseksi?

Päätöksestä puuttuu käytännössä kokonaan kuntien rahoittamien yrityspalvelujen (kehitysyhtiöt/elinkeinotoimet/uusyrityskeskukset) merkityksen huomioiminen. Kuntien rahoittama yritysneuvonta, jossa työskentelee 1500+ henkeä, muodostaa valtakunnallisen yritysneuvonnan lähellä yrittäjää olevan, tutun, henkilökohtaista palvelua tarjoavan etulinjan ja samalla myös ikkunan kaikkiin muihin yrityspalveluihin. Suuruusluokkana kuntien rahoittama yrityspalvelu tavoittaa noin 100 000 yritystä vuodessa (SEKES-verkoston 52 jäsentä 56 000 2021)

Yritykseltä ei voi odottaa että se tuntisi laajan yrityspalveluketjun ja mihin yrityspalvelutoimijaan sen tulisi olla yhteydessä. Tärkeintä, että yrittäjä ottaa yhteyttä johonkin (usein kehitysyhtiö/kunnn elinkeinotoimi) ja sitten pallo lähtee pyörimään systeemin toimesta ja yritykselle muodostuu juuri

sille sopiva palvelupolku ilman, että yrityksen tarvitsee itse hahmottaa kaikkia eri vaihtoehtoja. Lähipalveluna toimivat kehitysyhtiöt/elinkeinotoimet markkinoivat aktiivisesti palvelujaan ja ovat tunnettuja omalla alueellaan (korona vielä lisäsi) ja niillä siis luonteva rooli ensimmäisenä kontaktina ja tarvittaessa syöttönä myös muihin palveluihin.

Viennin ja kv-kasvun ohjelmassa on BF-vetoisesti työryhmä, joka selkeyttää ja lisää yrityspalvelutoimijoiden keskinäistä tietoisuutta niiden rooleista ja toiminnasta, ryhmässä on todettu tämän olevan nopein ja tehokkain tapa pystyä tarjoamaan yrityksille juuri niitä koskevat palvelut, riippumatta siitä mihin yrityksen ensikontakti tulee. Erilaiset valmiit palvelutarjottimet ovat harvoin toimivia.

III.1.1. Team Finland-verkostossa kehitysyhtiöiden rooli: Kehitysyhtiöt kehittävät yrityksiä eteenpäin oman perustehtävänsä mukaisesti ja kun joku asiakasyritys saavuttaa kv-kyvykkyyden, ohjaa kehitysyhtiö sen TF-palveluihin, esim. Business Finlandille. Käynnissä olevassa TF-toiminnan arviointityössä on TF-toimijoiden haastatteluissa erityisesti noussut esiin kehitysyhtiöiden merkitys asiakastiedon välittäjänä muille. TF-verkostokoordinaattorit ja heidän vetämänsä alueelliset koordinoitiryhmät ovat ensiarvoisen tärkeitä foorumeita tietojen välittämiseen ja lisäämään yrityspalvelutoimijoiden tietoisuutta toisistaan. Näiden, jo olemassa olevien ja pääosin hyvin toimivien ryhmien merkitystä tulee korostaa.

III.1.2. InvestIn-toiminnassa kehitysyhtiöt muodostavat soft landing - organisaation, joka ottaa sijoittuvat yritykset vastaan. Tässä IIF:n ja kehitysyhtiöiden välillä on toimiva yhteistyö.

III.13. Yritysten digivalmiuksien kehittäminen on kehitysyhtiön päivittäistä työtä

III.1.4. Yritysten vastuullisuuden/vähähiilisyys/kestävyyden kehittäminen on kehitysyhtiön päivittäistä työtä

III.1.6. AMK:n uusi rahoituslaki lisää AMK:n tarvetta tulla enemmän mukaan hankerahoitukseen toimintaan, koska valtio palkitsee budjettirahoituksessaan AMK:n hankkimasta ulkopuolisesta rahoituksesta, myös hankerahoituksesta esim. rakennerahastoista. Yritysneuvonnan- ja yritysryhmähankkeiden osalta tämä ei ole osaamisen mukainen työnjako, vaan AMK:n tulisi keskittyä opetukseen/ TKI-tarjontaan ja kehitysyhtiön rooli on huolehtia yritysneuvonta/-ryhmähankkeista. Nämä voidaan toteuttaa myös yhteistyönä, jossa AMK huolehtii TKI-osuudesta ja kehitysyhtiö yritysneuvonnasta

III. 2.7. Tuetaan pk-yritysten ja erityisesti aloittavien yrittäjien liiketoimintaosaamista ja verkostoitu mista ja kannustetaan pk-yrittäjiä koko työuran mittaiseen osaamisen kehittämiseen; Kehitysyhtiöiden/kuntien elinkeinotoimien päivittäistä työtä, kattavin verkosto tässä toiminassa.

III.2.8. Kehitetään julkisen hallinnon yrityspalveluita ja asiointia asiakaslähtöisemmäksi ja su juvimmiks; Kehitysyhtiö/elinkeinotoimi muodostaa ketjun alkupään, monessa tapauksessa yrittäjä myös tarvitsee apua digitaalisten palvelujen löytämiseen ja käyttämiseen ja kehitysyhtiö on tässä tukena.

III.5. Omistajanvaihdokset: Kehitysyhtiöt keskustelevat säännönmukaisesti yritysten kanssa ov- asioista, nostavat esiin jo hyvissä ajoin ja auttavat toteutuksessa itse ja etsimällä yritykselle tarvittavia palveluntarjoajia. Laaja joukko OV-työtä tekeviä on mukana OV-.foorumissa, siitä on muodostunut hyvä sateenvarjo-organisaatio.

Erilainen tietojenvaihto (KasvuCRM, ym) ministeriörajojen yli (esim TEM-toimijat / kuntatoimijat) on nykylainsäädännöllä hankalaa tai mahdotonta. Yksinkertaisin tapa edetä tässä on pyytää yritystä tietojen keräysvaiheessa antamaan lupa tietojen välittämiseen.

6. Muut mahdolliset huomiot yrittäjyyden periaatepäätökseen.

-

Helenius Jaakko
Suomen Elinkeino- ja Kehitysyhtiöt SEKES